

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารการศึกษา ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาการดำเนินงานในการจัดหลักสูตร เตรียมผู้บริหารการศึกษา ของสถาบันพัฒนาผู้บริหาร การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับ คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูล ตามรายละเอียดดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโครงการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบันฯ จำนวน 70 คน ผู้ประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรทุกคนในกรม จำนวน 24 คน วิทยากรพี่เลี้ยงในหลักสูตร การอบรม ทุกคน จำนวน 208 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 302 คน ซึ่งดำเนินการฝึกอบรมในปีงบประมาณ 2538

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 ใช้สำหรับผู้บริหารโครงการฝึกอบรม

ฉบับที่ 2 ใช้สำหรับผู้ประสานงานกรม

ฉบับที่ 3 ใช้สำหรับวิทยากรพี่เลี้ยง หรือวิทยากรประจำกลุ่มในโครงการฝึกอบรม
เตรียมผู้บริหารการศึกษา

เครื่องมือทั้ง 3 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานในการจัดหลักสูตรฝึกอบรม

เตรียมผู้บริหารการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

(Check-list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานในการจัดหลักสูตรฝึกอบรม

เตรียมผู้บริหารการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรฝึกอบรม และการดำเนินการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
2. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้ทั้งหมด
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย และกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วจัดทำโครงสร้างของเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ
4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อรับทราบแนวคิดข้อแก้ไข
5. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและโครงสร้าง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
6. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไขปรับปรุง ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโครงการ ดำเนินการโดยติดต่อขอหนังสือ นำจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง
2. การเก็บข้อมูลจาก ผู้ประสานงานกรม ดำเนินการโดยติดต่อขอหนังสือ นำจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมต่าง ๆ ที่มีการส่งข้าราชการในสังกัด เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยติดต่อประสานงานเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. การเก็บข้อมูลจาก วิทยากรพี่เลี้ยง ดำเนินการโดยติดต่อขอหนังสือ นำจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ที่ทำหน้าที่วิทยากรพี่เลี้ยง สังกัดกรมต่าง ๆ โดยวิธีการส่งทางไปรษณีย์ เป็นรายบุคคล โดยขอความอนุเคราะห์ตอบข้อมูลตามแบบสอบถาม และส่งกลับคืนผู้วิจัยตาม ชื่อ ที่อยู่ ของผู้วิจัยที่จัดพิมพ์ให้ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองและแสตมป์ไปพร้อมด้วยแล้ว
4. ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการตามข้อ 1-3 โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวนทั้งสิ้น 268 ฉบับ ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามประชากร

ประชากร	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
1) ผู้บริหารโครงการ	70	70	100.00
2) ผู้ประสานงานกรม	24	24	100.00
3) วิทยากรพี่เลี้ยง	208	174	83.00
รวม	302	268	88.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืนมา ปรากฏว่าผู้บริหารโครงการและผู้ประสานงานกรม ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน คิดเป็น ร้อยละ 100.00 วิทยากรพี่เลี้ยงหรือวิทยากรประจำกลุ่ม ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 83.00 เมื่อพิจารณาภาพรวมของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 88.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำมารวบรวม และ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัว และสภาพการปฏิบัติงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลด้านสภาพการจัดหลักสูตรฝึกอบรม เตรียมผู้บริหาร การศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอ ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัญหาการจัดหลักสูตรเตรียมผู้บริหารการศึกษา วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ปัญหา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอ ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

(นวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536)